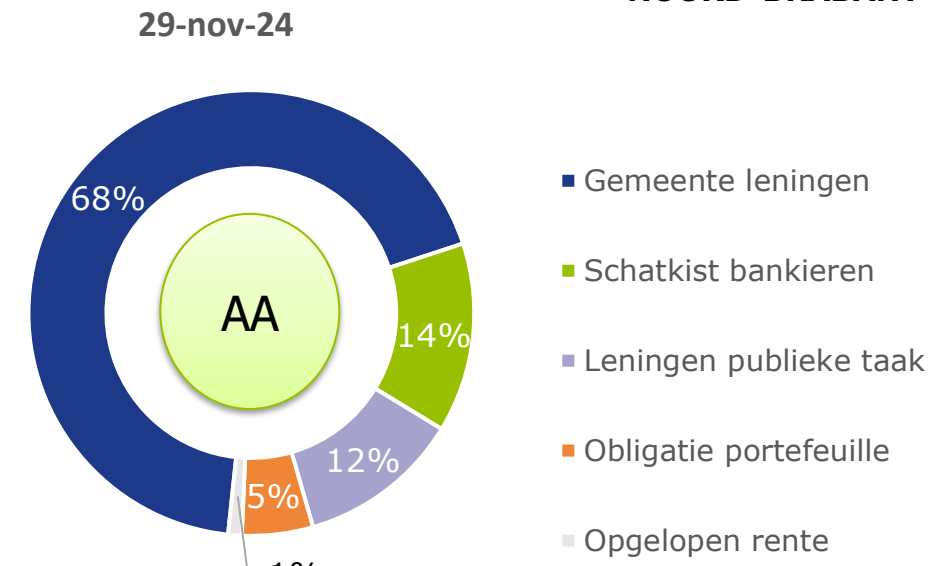
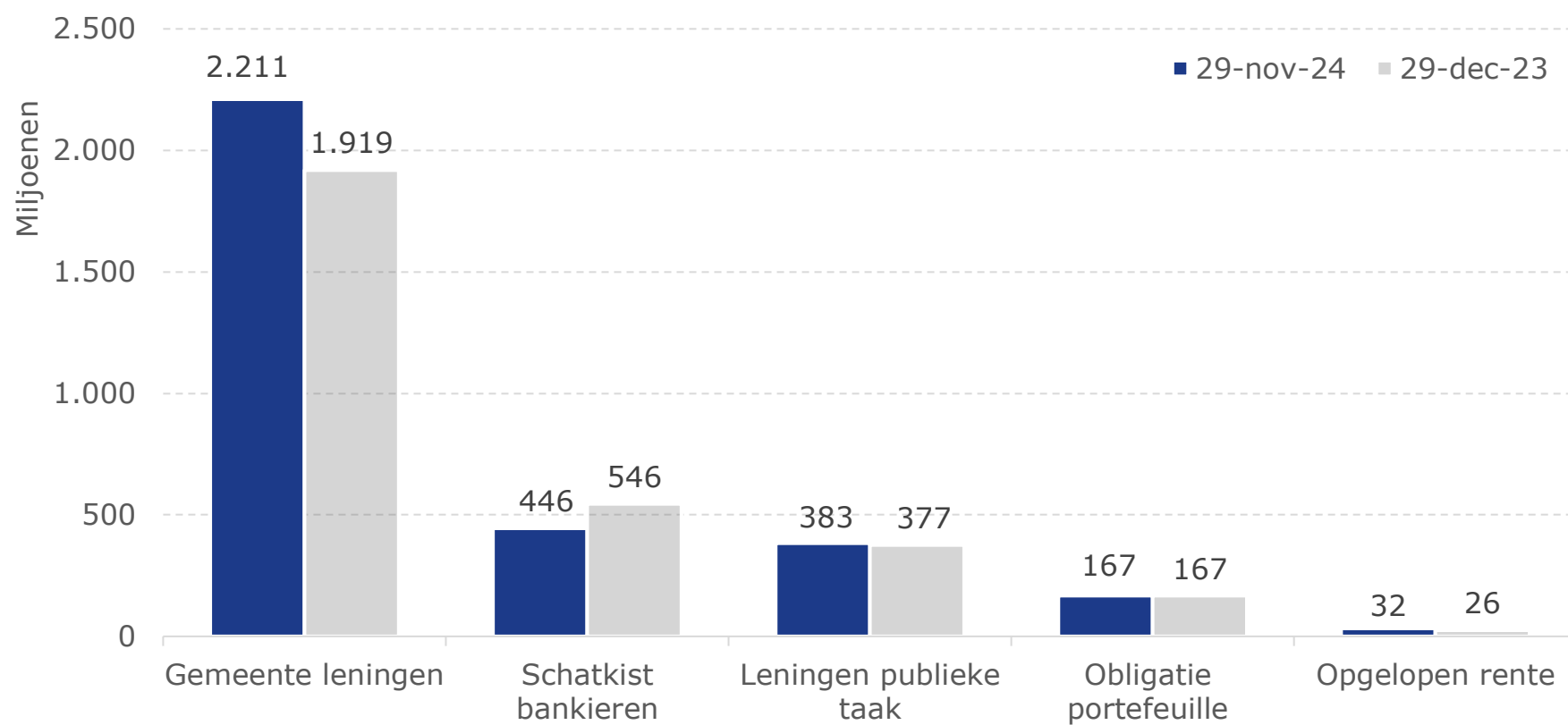

Immunisatie portefeuille
Rapportage: november 2024

**PROVINCIE
 NOORD-BRABANT**

Marktw waarde van de portefeuille

Omvang portefeuille (inclusief opgelopen rente): **EUR 2.869.245.190**
 Omvang portefeuille per 29-dec-23: EUR 2.854.282.355
 Verschil: EUR +15,0 miljoen

Opmerking:

De BNG Bank zal in **2024** géén gebruik maken van haar discretionaire bevoegdheid om de hybride lening te callen. Deze loopt dus (ten minste) door tot mei 2025.

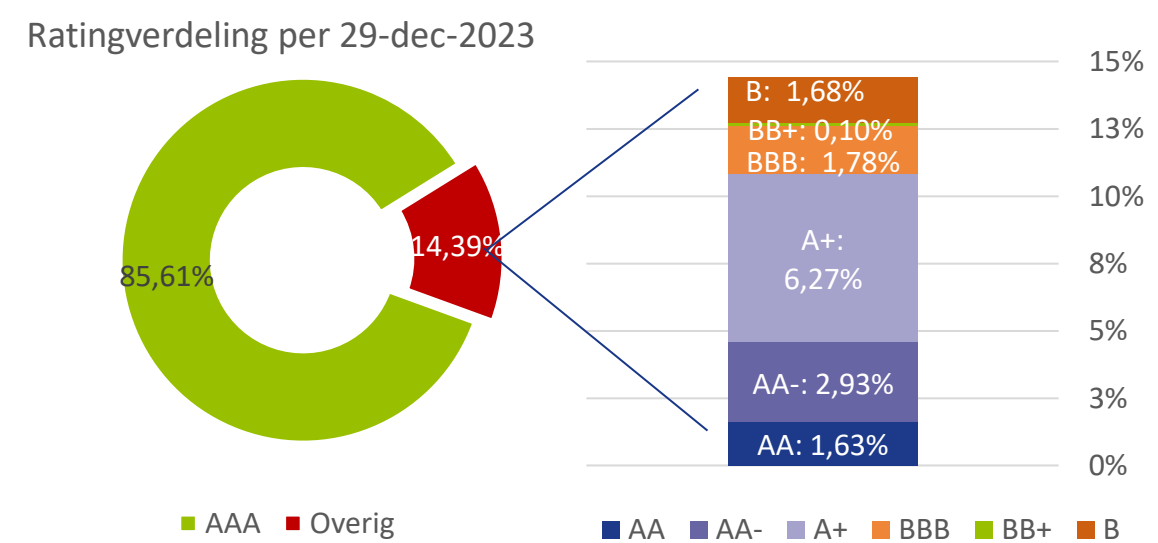
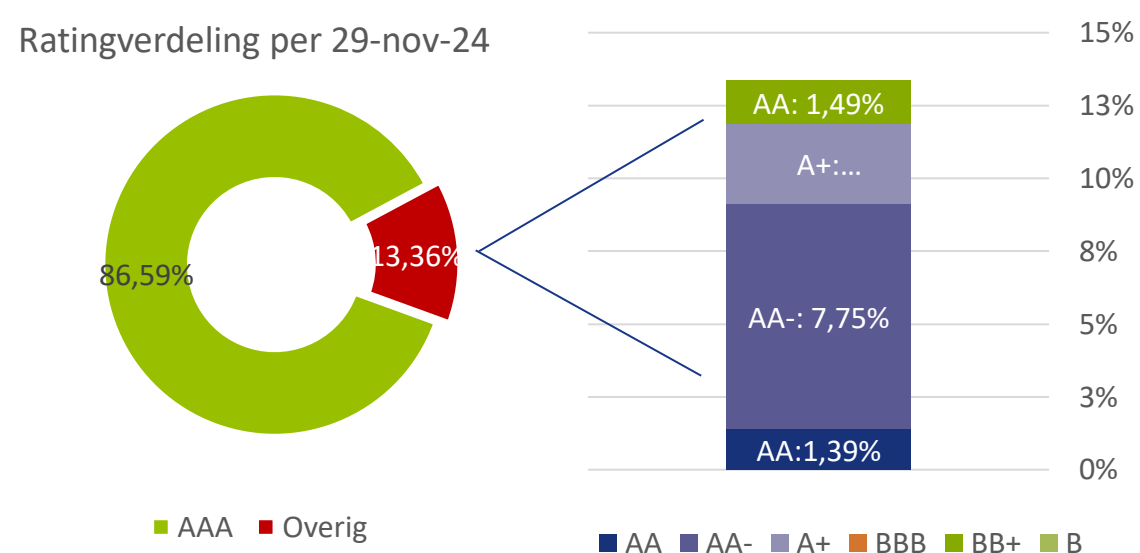
De ontwikkeling van de waarde van de gemeenteleningen van EUR 292,3 mln. wordt verklaard door:

- § Verstrekkingen: In totaal EUR 374,5 miljoen, bestaande uit EUR 373,5 miljoen langlopende en EUR 1,0 miljoen kortlopende leningen.
- § Aflossingen: In totaal EUR -82,2 miljoen, bestaande uit EUR -33,5 miljoen langlopende en EUR -48,7 miljoen kortlopende leningen.

Vanaf 2023 is een over-investering gedaan in de immunisatieportefeuille. Het saldo hiervan bedraagt EUR -368.978.206. Inclusief deze investering bedraagt het geïnvesteerde vermogen EUR 3.238,2 miljoen.

Ratingverdeling immunisatieportefeuille

In onderstaande grafiek wordt de ratingverdeling van de portefeuille weergegeven per ultimo vorig jaar en per deze maand:

29-nov-24
Gemiddelde rating AA+
Gemiddelde PD 0,04%

29-dec-23
Gemiddelde rating AA+
Gemiddelde PD 0,12%

Limietencontrole

Debiteuren

Debiteuren	Waarde in portefeuille	%	Limiet	Binnen
NL Staat (obligaties+ schatkistbankieren)	448.666.786	15,6%	100%	●
Openbare lichamen in NL (gemeente/waterschappen)	2.233.980.682	77,9%	75%	●
Obligaties Financiële Ondernemingen	167.923.396	5,9%	100%	●
Leningen aangegaan onder publieke taak	387.652.532	13,5%	25%	●
Overinvestering	-368.978.206	-12,9%	?	?
Totaal	2.869.245.190	100,0%		

Opmerking: Ratingvereisten gelden bij aanschaf van de obligatie.

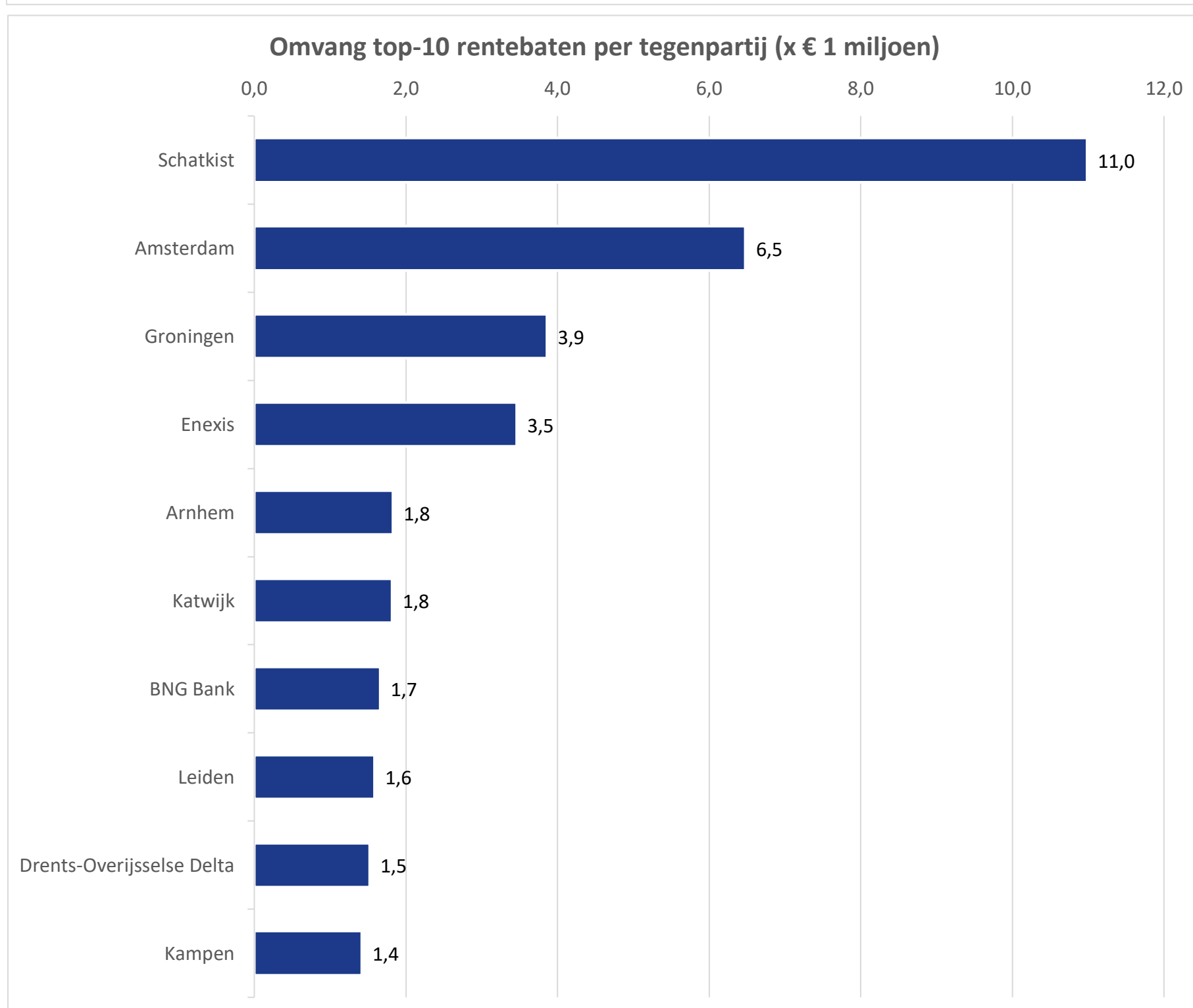
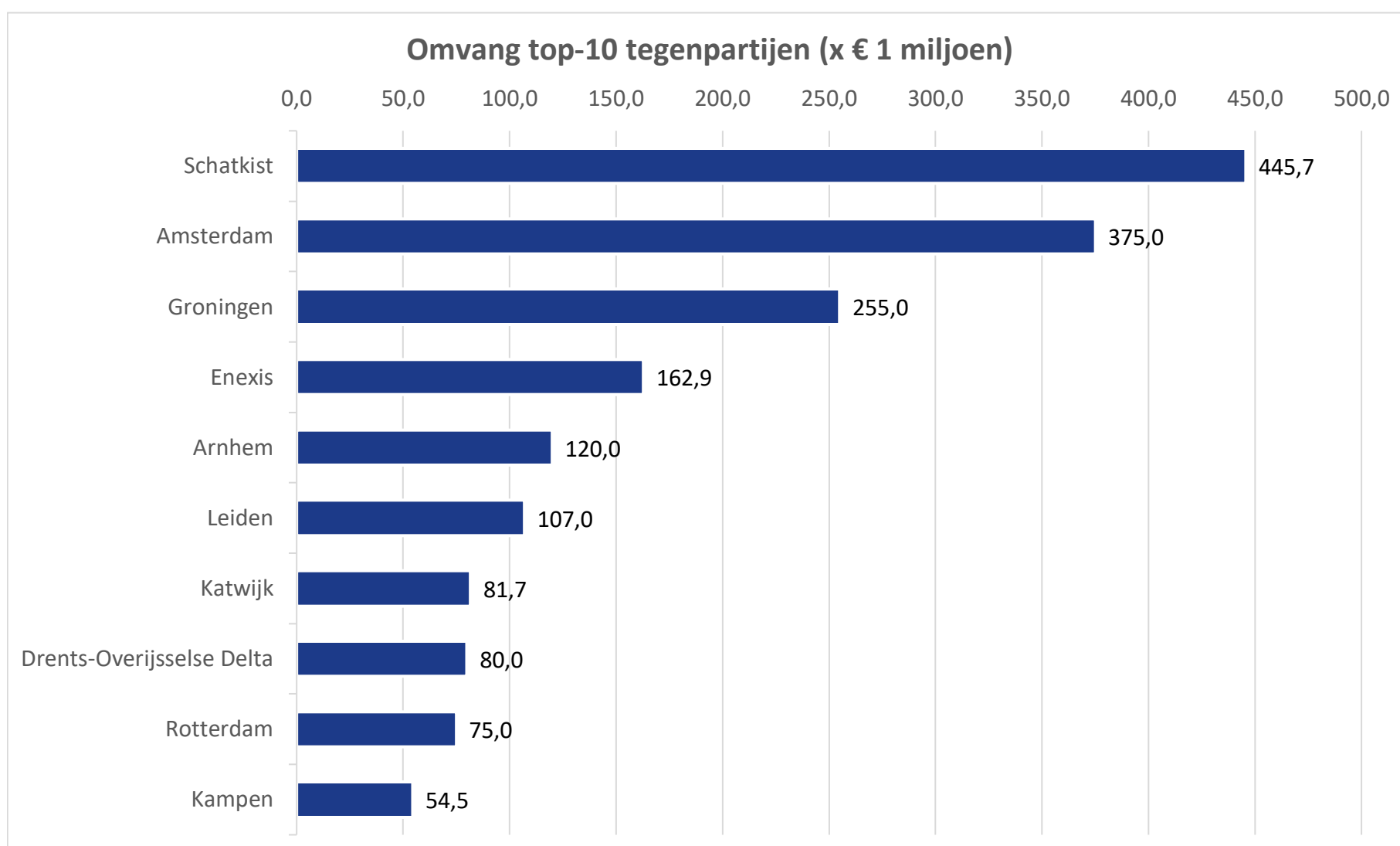
Investeringsagenda | Obligatieportefeuille

Debiteuren

Debiteuren	Waarde in portefeuille	%	Limiet	Binnen
Obligaties Financiële Ondernemingen	35.622.762	100%	100%	●

Rating	29-nov-24 (%)	29-dec-23 (%)
AAA	0,0%	0,0%
AA+	0,0%	0,0%
AA	59,4%	59,8%
AA-	40,6%	40,2%

Tegenpartij risico & Afhankelijkheid inkomsten

De top 10 tegenpartijen

Omvang	1.756.826.370
% Totaal IP	54%

De grootste uitzettingen betreft die in de schatkist van het Rijk. Het kredietrisico op deze uitzettingen is vrijwel verwaarloosbaar door de AAA-rating. Ook gemeenten hebben een impliciete AAA-rating.

Per 7 aug is een deposito bij de Schatkist van € 100 miljoen vrijgevallen.

De top 10 rentebaten

Omvang	34.620.459
% Totaal IP	56%

Renterisico:

De grootste rentebaten in de immunisatieportefeuille zijn het gevolg zijn van uitzettingen in de schatkist. In de grafiek links weergegeven zijn de vaste rentebaten op de deposito's.

Het totale rente risico op het Rijk is evenwel groter: de Rendementsdoelstelling van de Immunisatieportefeuille omvat ook de toegerekende rente van het cashgeld buiten de immunisatieportefeuille. Het renterisico ontstaat doordat op de liquide middelen een daggeldvergoeding wordt uitgekeerd (ESRT) welke sterk afhankelijk is van rentebesluiten van de ECB

In 2024 geraamde rente inkomsten Schatkist	20.000.000
In 2024 reeds ontvangen rente Schatkist ⁽²⁾ :	19.515.531

Prognose resterende maanden ^{(3),(4)} :	2.175.643
Prognose heel 2024:	21.691.174
Raming totaal 2024: Scenario rente +1% ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾	22.379.668
Raming totaal 2024: Scenario rente -1% ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾	21.002.679

1: Conservatieve inschatting, zoals opgenomen in BURAP 2024.

2: Per 29-nov-24

3: Uitgaande van het in de schatkist aanwezige saldo en de meest recente ESTR rente over dit jaar.

4: De laatste maanden is de ECB haar beleidsrentes aan het verlagen. Gekozen is daarom om de laatst bekende rentestand te gebruiken, in plaats van het gemiddelde (dat in rapportages tot 2024.08 werd gehanteerd).

Aangezien de provincie alleen de obligatieportefeuille weergeeft op marktwaarde en de andere beleggingsinstrumenten op boekwaarde, is het renterisico in de zin van verandering van marktwaarde door verandering rente op de kapitaalmarkt, beperkt.

Uitsplitsing | Leningen onder Publieke taak

Project / Debiteur	Startdatum (1e trekking)	Einddatum	Commitment / Initiele investering	Waarde in portefeuille	% Publiek	% Portefeuille
NWB Bank	1-sep-15	1-sep-25	50.000.000	50.376.913	13,0%	1,8%
De Efteling	11-mrt-16	31-dec-25	15.000.000	1.515.560	0,4%	0,1%
BNG Bank (2016)	29-sep-16	16-mei-23	49.800.000	50.603.075	13,1%	1,8%
Beekse Bergen Fase 1	15-apr-17	31-mrt-39	41.500.000	29.779.757	7,7%	1,0%
Zonnepanelen ZO-B	15-apr-18	15-apr-33	20.000.000	9.586.674	2,5%	0,3%
MinDef	1-jul-18	31-dec-49	22.000.000	15.182.929	3,9%	0,5%
Enexis	29-jul-20	30-nov-30	159.490.380	162.926.370	42,0%	5,7%
Grizzly I (Pivot park)	2-feb-22	31-dec-42	33.850.000	33.010.849	8,5%	1,2%
Beekse Bergen Fase 2	25-aug-22	31-dec-38	20.000.000	19.027.519	4,9%	0,7%
Vestia-woningen Bergeijk*	3-jul-23	3-jul-53	50.000.000	11.022.516	2,8%	0,4%
Grizzly II (Pivot park) **	15-mrt-24	1-dec-41	5.473.140	3.507.371	0,9%	0,1%
Terminal Eindhoven airport ***	NNB	31-dec-42	55.000.000	0	0,0%	0,0%
Grondbank Brabant **	1-jan-24	31-dec-99	42.500.000	1.113.000	0,3%	0,0%
			564.613.520	387.652.532	100,0%	13,5%

*: Onder deze post vallen verschillende trekkingen

** : Trekkingschema

***: Er loopt een wijzigingsverzoek om de einddatum te verschuiven met 2 jaar vanwege de opgelopen vertraging.

Risico kenmerken (VaR) | Leningen onder Publieke taak

Project / debiteur	Resterende hoofdsom (EUR)	PD-Rating	LGD-model	Expected Loss
NWB Bank	50.376.913	AAA	Near equity	13.602
De Efteling	1.515.560	A	Senior secured	114
BNG Bank (2016)	50.603.075	AAA	Near equity	13.663
Beekse Bergen Fase 1	29.779.757	BB+	Senior secured	29.482
Zonnepanelen ZO-B	9.586.674	AAA	Prime Government	324
MinDef	15.182.929	AAA	Prime Government	512
Enexis	162.926.370	AA-	Near equity	43.990
Grizzly (Pivot park)	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
Beekse Bergen Fase 2	19.027.519	BB+	Senior secured	18.837
Vestia-woningen Bergeijk	11.022.516	AAA	Prime Government	372
Terminal Eindhoven airport	0	A+	Unsecured	0
Grondbank Brabant	1.113.000	NNB	NNB	NNB
Totaal	351.134.313	AA		120.896

NB: Grizzly (Pivot park) is niet opgenomen in de VaR berekening (en in onderstaande grafiek) aangezien de risico afdekking buiten de immunisatieportefeuille geschiedt.

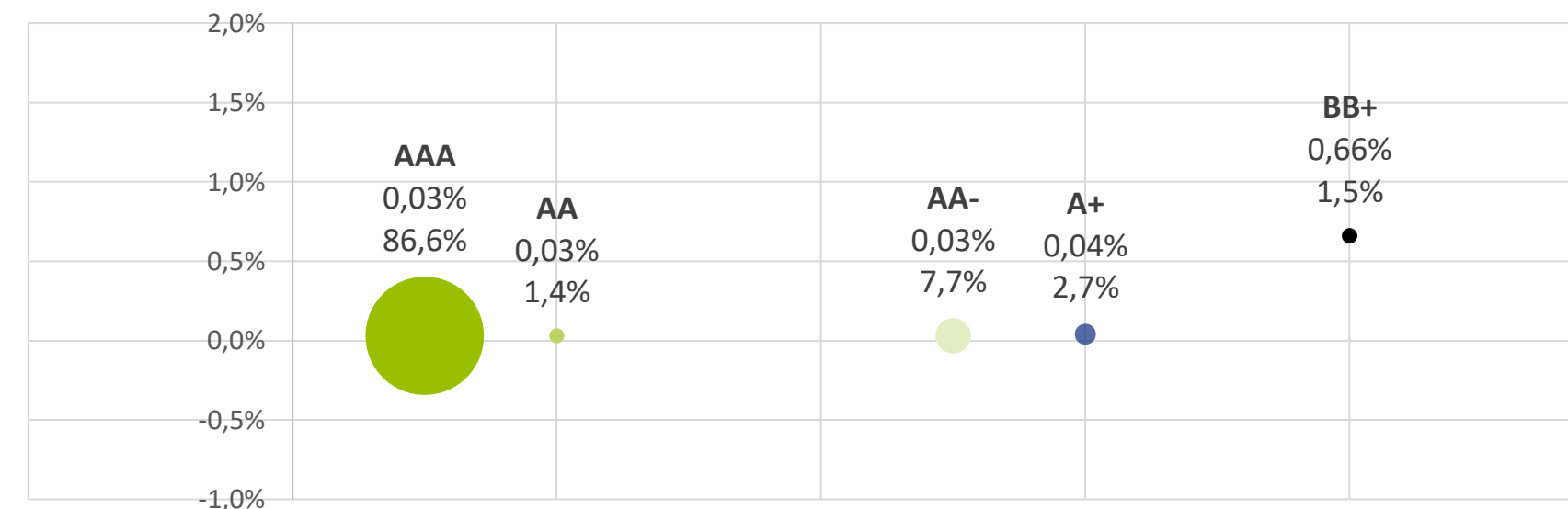
Grafiek rating, kans op faillissement en waarde

In de volgende grafiek worden de risico inschatting van de immunisatieportefeuille grafisch weergegeven.

Hierbij is de kredietratingscore als uitgangspunt genomen; de rating gaat van AAA (laag risico, links in de grafiek) naar uiteindelijk BB+ (rechtsboven in de grafiek)

Het tweede gegeven dat is weergegeven is de kans op faillissement in de komende 12 maanden (gebaseerd op de rating); dit loopt van 0,03% kans (AAA) tot 0,66% (BB+).

Daaronder is weergegeven welk deel van de portefeuille in deze rating valt; zowel in % als in omvang van het bolletje: 86,6% van de portefeuille heeft een AAA-rating.

NB 1: Grizzly (Pivot park) is niet opgenomen in deze grafiek aangezien de risico afdekking buiten de immunisatieportefeuille geschiedt.

NB 2: De Grondbank (deelneming) is nog niet opgenomen in deze grafiek aangezien de investering nog niet materiaal is.

Commitments en pijplijn

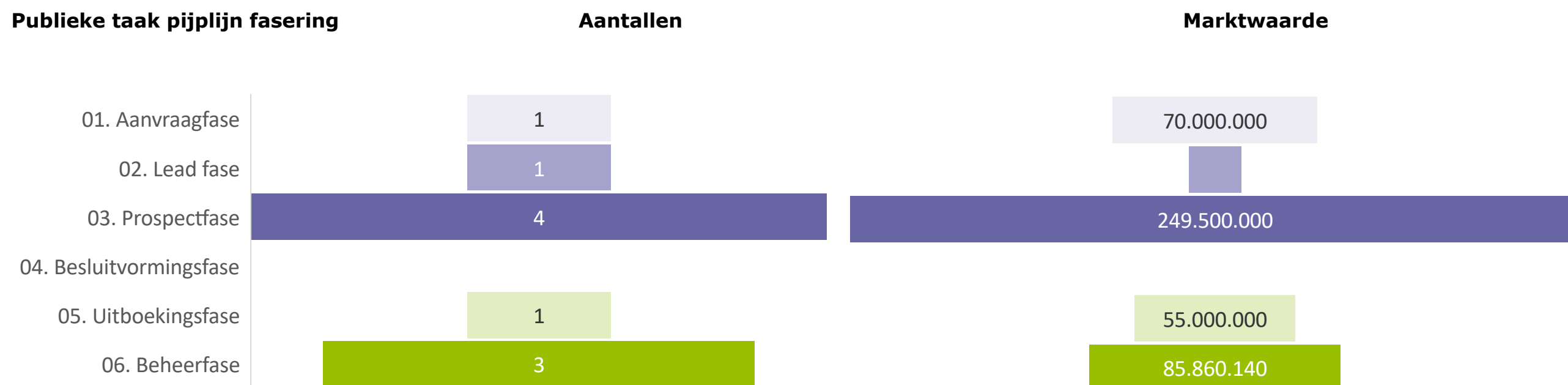
Hieronder is weergegeven voor welke projecten bedragen zijn gecommiteerd, maar nog niet getrokken*. Deze bedragen zijn **zeker**, de timing van de kasstromen is **onzeker**. Tevens is weergegeven welke projecten nog niet zijn gecommiteerd, maar in de pijplijn zitten. Deze bedragen zijn nog **onzeker**, de timing van de kasstromen is ook **onzeker**.

*: voor projecten met een trekkingsschema / faciliteit, is het resterende niet getrokken deel weergegeven.

Project / Debiteur	Fase	Resterend Commitment	Pijplijn potentiële projecten	
Grondbank Brabant	06. Beheerfase	41.387.000	0	
Vestia-woningen Bergeijk	06. Beheerfase	39.000.000	0	
Grizzly (Pivot park) Grizzly uitbreiding	06. Beheerfase	5.473.140	0	
Terminal Eindhoven airport	05. Uitboekingsfase	55.000.000	0	
Zorgvastgoedfonds	03. Prospectfase	0	150.000.000	
Restauratiefonds	03. Prospectfase	0	50.000.000	
PukkeMuk	03. Prospectfase	0	12.500.000	
BOEi	03. Prospectfase	0	37.000.000	
Business Park Aviolanda Tranche 1	02. Lead fase	0	18.000.000	
BrainPort Oost	01. Aanvraagfase	0	70.000.000	
Openstaand (Gecommiteerd / Pijplijn)		140.860.140	337.500.000	478.360.140

De doelstelling van uitzettingen onder de publieke taak, binnen de immunisatieportefeuille, bedraagt € 1 miljard. Hiervan is momenteel een deel reeds bereikt in de immunisatieportefeuille. Voor commitments is de aanname dat deze ook 100% zullen worden uitgenut. Voor de pijplijn is de kans niet 100% dat een project uiteindelijk zal leiden tot succesvolle afronding en opname in de immunisatieportefeuille.

Publieke taak pijplijn fasering

Rendementsdoelstelling Immunisatieportefeuille

Geprognosticeerde rendementen afgezet tegen rendementsdoelstellingen:

Rendement obligatieportefeuille	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rendementen huidige obl. portefeuille	2,83	2,80	2,43	1,59	0,00	0,00
Agio afschrijving	-0,02	0,02	0,05	0,10	0,00	0,00
Effect verkopen	5,84	5,02	2,92	2,80	0,00	0,00
INVAG boekwinst	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rente schatkistbankieren (deposito's)	12,29	10,77	10,24	9,76	9,13	7,32
Rendement aandeelhouderslening Enexis 2020	3,39	3,39	3,39	3,39	3,39	3,39
Rendement leningen aan deelnemingen	5,52	3,88	1,70	1,62	1,22	1,49
Gemeenteleningen (incl zonnepanelen & kortlopend)	34,91	36,52	35,26	32,81	31,35	30,29
Rendement leningen aan overige partijen (incl. Ontw bed)	2,30	2,28	2,13	0,67	0,62	1,53
Garantievergoeding Havenschap	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16
Overgeheveld netto rendement investeringsagenda	0,25	0,20	0,01	0,00	0,00	0,00
Rente schatkist (RC)	20,00	10,00	0	0	0	0
Dotatie rendement Nazorgfonds 2024 ev	-1,38	-1,43	-1,48	-1,53	-1,58	-1,64
Rendement interne portefeuille (ex herbelegging)	86,09	73,61	56,81	51,36	44,29	42,54
<i>Rendement</i>	<i>0,000</i>	<i>0,000</i>	<i>0,000</i>	<i>6,472</i>	<i>9,529</i>	<i>14,387</i>
Rendement interne portefeuille	86,09	73,61	56,81	57,83	53,82	56,93

Rendement Enexis	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dividenduitkeringen Enexis	11,16	34,84	69,36	30,06	25,43	22,35

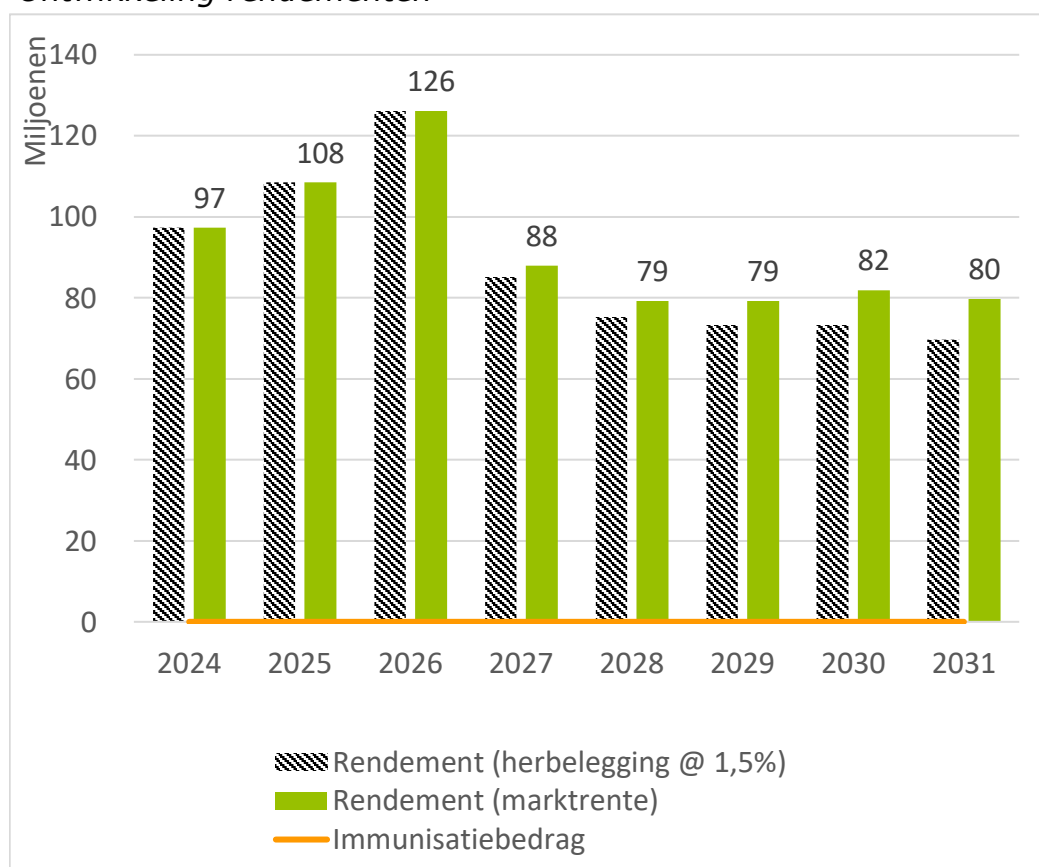
Rendement Immunisatieportefeuille	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Immunisatieportefeuille	97,25	108,44	126,17	87,89	79,25	79,28
Immunisatiebedrag	89,34	76,34	76,34	76,34	76,34	76,34
Overschot / tekort	+7,9	+32,1	+49,8	+11,6	+2,9	+2,9

Bufferstartwaarde:

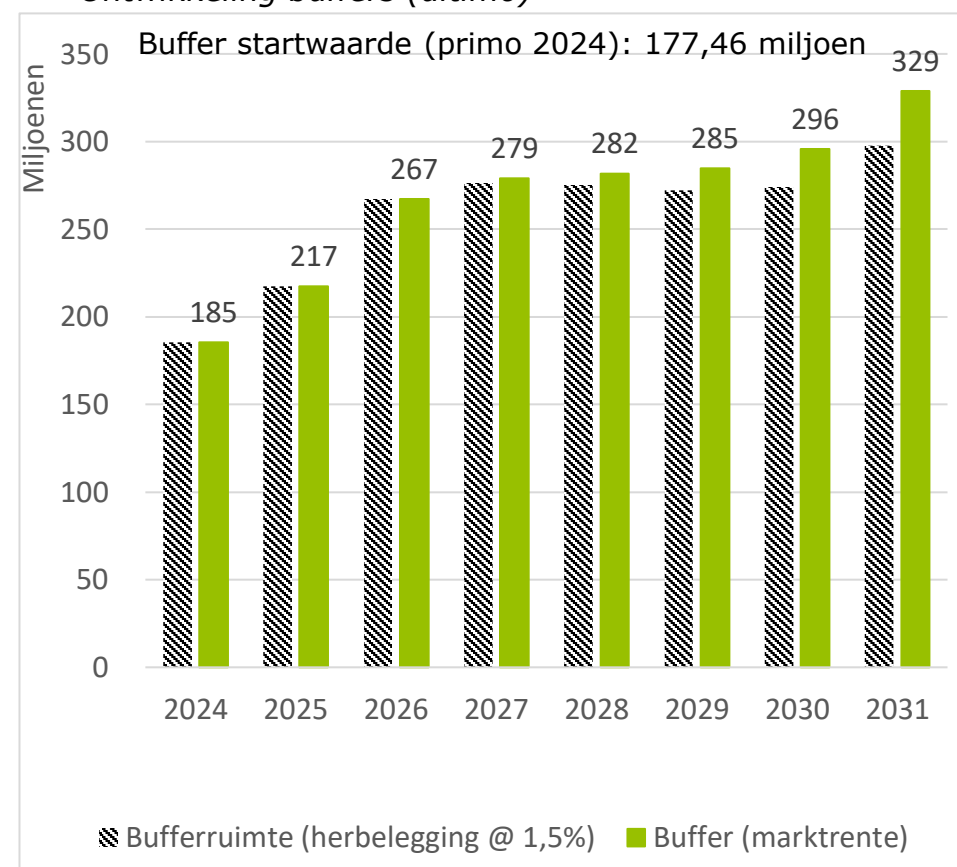
EUR 177,46 miljoen

Cumulatief overschot over de periode 2024-2029: EUR 107,3 miljoen

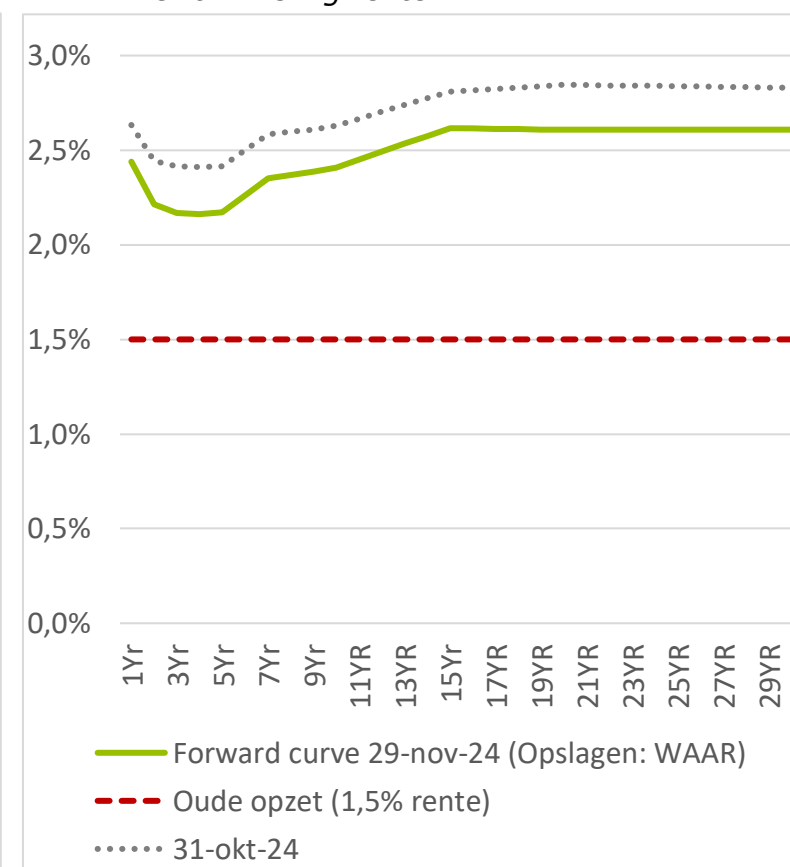
Ontwikkeling rendementen

Ontwikkeling buffers (ultimo)

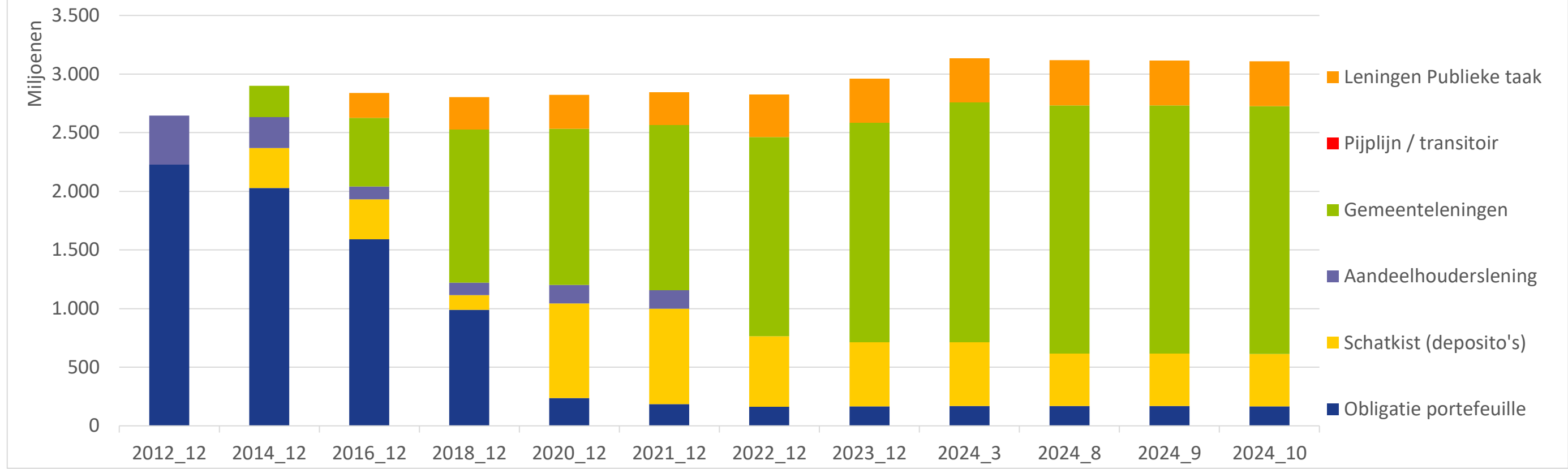
Ontwikkeling rente

In bovenstaande scenario is opgenomen: Floor: **0%** ; Opslagen gemeenteleningen: **Afhankelijk van looptijd**

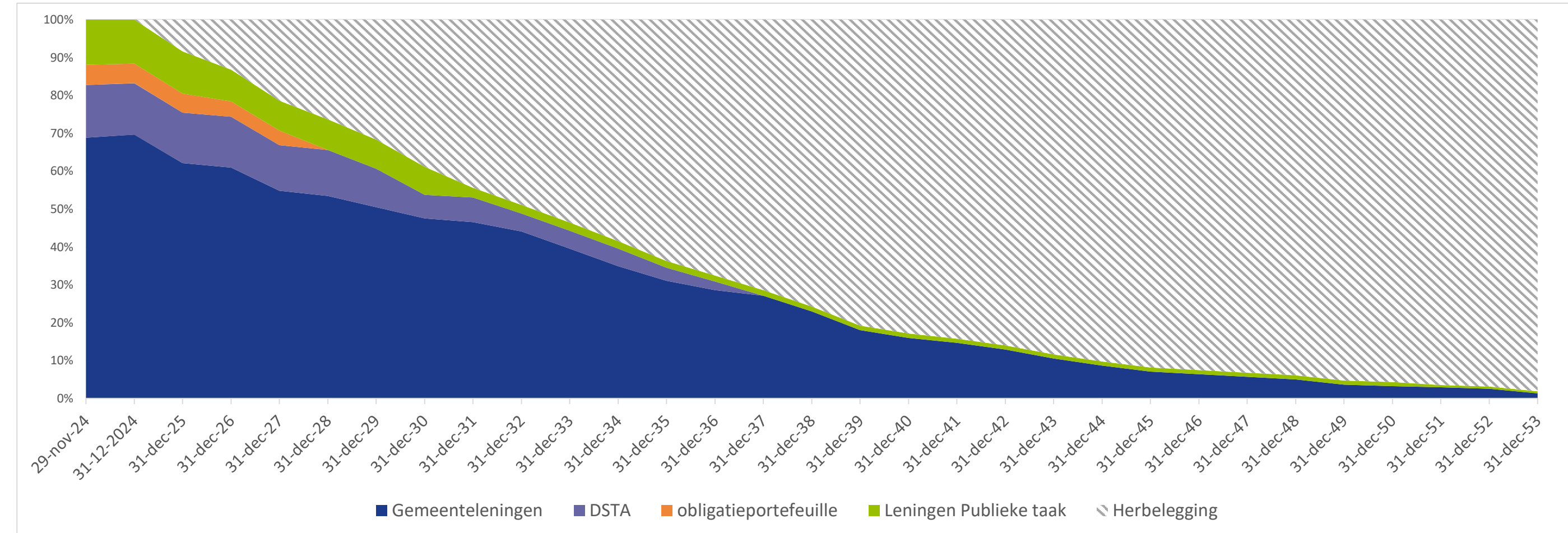
Trend

1. Ontwikkeling van de portefeuille

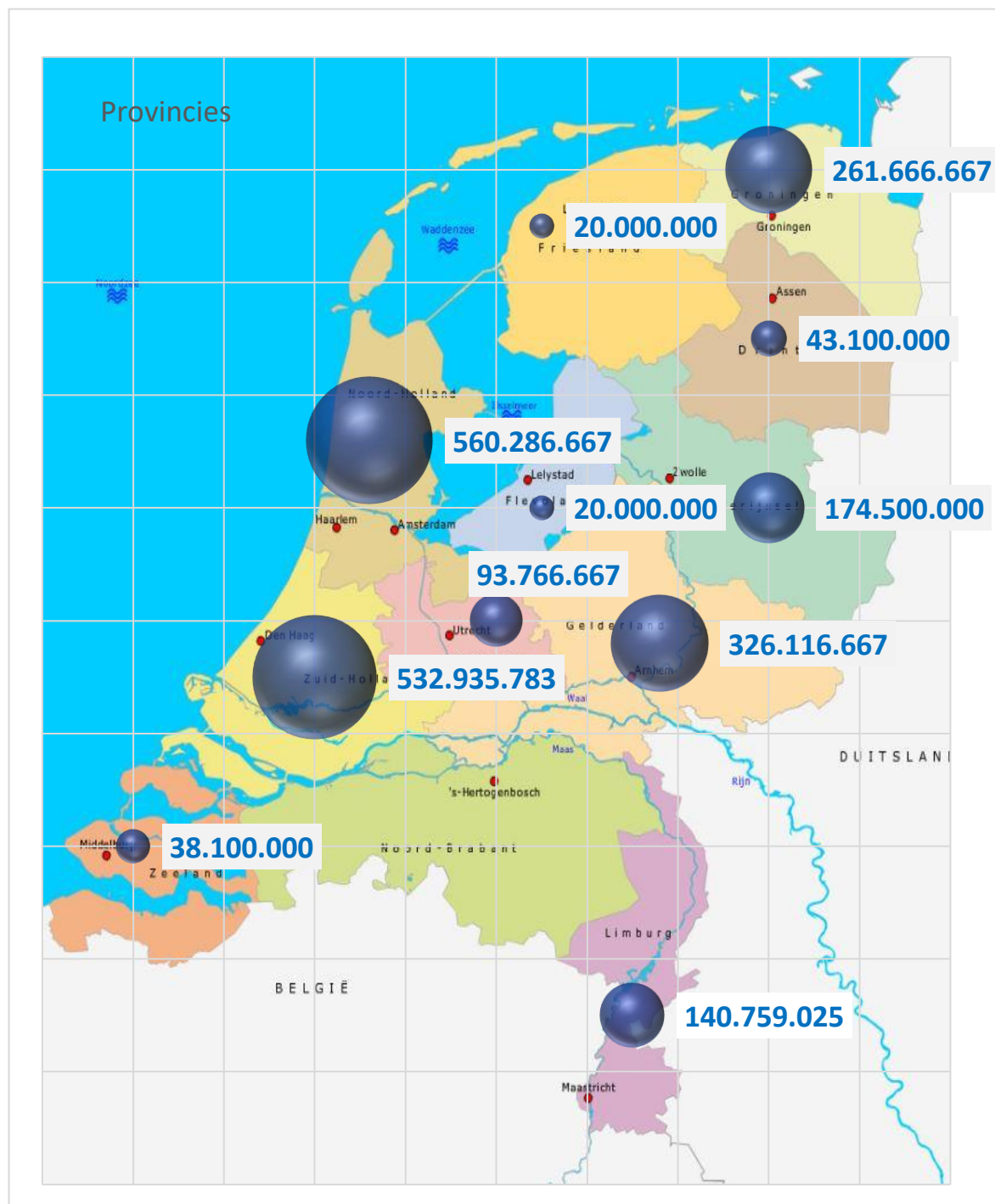

Vanaf sep 2022 is de Enexis aandeelhouderslening 2020 ondergebracht in de post Leningen Publieke taak.

2. Toekomstige samenstelling portefeuille

3. Leningen aan gemeenten, weergegeven per provincie

Bedrag (EUR x 1 miljoen)

Provincie	Immunitatie portefeuille	Top-5 Grootste gemeenten in de immunitatieportefeuille
Drenthe	43.100.000 2%	Amsterdam 13,1%
Flevoland	20.000.000 1%	Groningen 8,9%
Friesland	20.000.000 1%	Arnhem 4,2%
Gelderland	326.116.667 15%	Leiden 3,7%
Groningen	261.666.667 12%	Katwijk 2,8%
Limburg	140.759.025 6%	
Noord-Brabant	0 0%	
Noord-Holland	560.286.667 25%	
Overijssel	174.500.000 8%	
Utrecht	93.766.667 4%	
Zeeland	38.100.000 2%	
Zuid-Holland	532.935.783 24%	
Nederland	2.211.231.475	32,7%

NB: Waterschappen zijn vaker provinciegrens-overschrijdend. Gekozen is om de provincie waarin de hoofdzetel van het waterschap ligt te gebruiken.

NB 2

Bij de berekening van bovenstaande percentages is de overinvestering van € 369,0 miljoen in mindering gebracht op de omvang van de immunitatie portefeuille.

Als dit bedrag wel wordt meegenomen in de hoofdsom van de immunitatie portefeuille, verandert het gewicht van Amsterdam van 13,1% naar 11,6%.